

سبک زندگی قرآنی

شماره ۲ فروردین ۱۴۰۰

ماهنامه فرهنگ الکترونیک

در این شماره بخوانید

- ❖ ریشه انکار نعم الهی
- ❖ آیا امام زمان (عج) دین جدیدی می آورند؟؟
- ❖ ارنست رنان فیلسوف فرانسوی درباره قرآن چه می گوید؟
- ❖ اعجاز قرآن در حرکت کوهها
- ❖ ظلم به غیر یا ظلم به نفس
- ❖ یکی از مصادیق ظلم سوء توزیع در اقتصاد
- ❖ از ندهای قرآن...

ریشه انکار نعم الهی

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
وَ أَكْثَرُهُمْ الْكَافِرُونَ (نحل/ ۸۳)

آنان نعمت‌های خدا را می‌شناسند و به الهی بودن آن‌ها اذعان دارند، ولی هنگامی که باید به پاس آن‌ها به خدا ایمان بیاورند آن‌ها را نادیده می‌گیرند.

بیشتر آن‌ها علاوه بر این با پافشاری بر کفر و بازداری مردم از راه خدا همچنان بر کفر خویش می‌افزایند. قرآن درباره‌ی انکار عالمانه و لجاجت با حق، بارها سخن گفته است؛ گاهی می‌فرماید: با آنکه از درون، یقین دارند، انکار می‌کنند، «و جحدوا بها واستيقنتها انفسهم».

گاهی می‌فرماید: پیامبر را مثل فرزندان خود می‌شناختند، ولی انکارش می‌کردند، «يعرفونه كما يعرفون ابنائهم» گاهی می‌فرماید: حق را می‌دانند ولی آگاهانه کتمان می‌کنند، «ليكتمون الحق و هم يعلمون».

گاهی می‌فرماید: مطلب را درک می‌کنند ولی روی آن را می‌پوشانند، «فلما جائهم ما عرفوا كفروا به».

امام صادق (ع) فرمود: وقتی علی بن ابی‌طالب (ع) در مسجد پیامبر و در حال رکوع، انگشتر خود را به

فقییر داد و آیه‌ی ۵۵ سوره مائده نازل شد که ولی شما فقط خدا و رسول و کسی است که در رکوع اتفاق می‌کند، گروهی ولی خود را شناختند و انکار کردند، در این هنگام این آیه نازل شد: «يعرفون نعمت الله ثم ينكرونها»، امام صادق (ع) فرمود: «تحن والله نعمت الله التي انعم بها على عباده و بنا يفوز من فاز» بخدا سوگند، نعمتی را که خدا به بندگان انعام کرده، ما هستیم و تنها به واسطه ما مردم رستگار می‌شوند.

پیام‌های آیه مبارکه:

۱. علم و شناخت کافی نیست، پذیرش و عمل لازم است. «يعرفون ... ينكرونها»

۲. ریشه‌ی کفر، علاوه بر جهل، تعصب‌های قومی، لجاجت روحی و حفظ منافع مادی است. «يعرفون ... ينكرون، ... الكافرون»

۳. بعد از شناخت حق، تا مدتی تضاد و درگیری در روح است، تا بالاخره شقاوت غالب شده و کفر می‌ورزند. «ثم ينكرونها» و فرمود: «فينكرونها»

(تفسیر نمونه ذیل آیه ۸۳ سوره مبارکه نحل، دکتر حسینی تبار، ۱۴۰۰ ش)

آیا امام زمان (عج) دین جدیدی می آورند؟؟!!

پاسخ شبهه:

۱. آیت الله امینی می فرماید: قطعاً مراد از احادیث این نیست که امام زمان (عج) دین اسلام را نسخ کند و دین جدیدی ارائه کند، چرا که دین اسلام آخرین دین و پیامبر الهی است. در بسیاری از احادیث به این مطلب تصریح شده است که حضرت مهدی (عج) از دین و قرآنی که بر جدش پیامبر (ص) نازل شده دفاع می کند.
۲. پیامبر (ص) می فرماید: «الْقَائِمُ مِنْ وَلَدِي اسْمُهُ اسْمِي وَ كُنْيَتُهُ كُنْيَتِي وَ شَمَائِلُهُ شَمَائِلِي وَ سُنَّتُهُ سُنَّتِي يُقِيمُ النَّاسَ عَلَى مِلَّتِي وَ شَرِيعَتِي وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ» قائم از فرزندان من و هم نام و هم کنیه من است. خوی او، خوی من و رفتارش، رفتار من است. مردم را به طاعت و دین من وادار می نماید و به قرآن، دعوتشان می کند.
۳. نیز در روایت دیگری از پیامبر (ص) وارد شده است که: «يَخْرُجُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي وَ يَعْمَلُ بِسُنَّتِي» یکی از اهل بیت من قیام می کند و به سنت و روش من عمل می نماید.
۴. بنابر این به تصریح این روایات، در زمان امام زمان (عج)، دین همان دین اسلام و قرآن همان قرآن نازل شده بر پیامبر اسلام خواهد بود. با توجه به این نکته باید گفت که: در زمان غیبت بدعت هایی در دین گذاشته می شود و احکامی از قرآن و اسلام، بر طبق میل مردم تأویل و تفسیر می شود.
۵. بسیاری از احکام و حدود چنان فراموش می شود که گویا اصلاً از اسلام نبوده است. بسیاری از مسلمان ها ارکان اسلام را رها می کنند و به ظواهر آن اکتفا می کنند. از اسلام، جز نماز و روزه و اجتناب از نجاسات، چیزی نمی دانند. در بازار و کوچه و خیابان و خانه، اثری از اسلامشان پیدا نیست. اخلاقیات و دستورات اجتماعی را اصلاً از اسلام، محسوب نمی کنند. محرمات الهی را با حیل های گوناگون و تأویلات صوری جایز می شمردند و از ادای حقوق واجب خودداری می کنند.
۶. طبیعی است که در چنین اوضاعی، اگر امام زمان (عج) ظهور کند و به ابطال بدعت ها بپردازد و احکام و قوانین اسلام را به طور کامل و با تمام ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ... به اجراء بگذارد و حدود اسلامی را بدون سهل انگاری اعمال کند، چنین دینی برای مردم، تازگی خواهد داشت و با تصویری که آنها از اسلام داشته اند، متفاوت خواهد بود.

منابع: (روایات: بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۳؛ ص ۳۳۸، باب ۲۷؛ ج ۵۱، ص ۳۰؛ ج ۵۱، ص ۷۳، ص ۸۳، باب ۱؛ اثبات الهداة، ج ۷، ص ۵۲ و ... دادگستر جهان، ص ۳۲۳-۳۲۸)

در کتابخانه شخصی من، هزاران جلد کتاب سیاسی، اجتماعی، ادبی و غیره وجود دارد که اکثر آن‌ها را بیشتر از یک بار نخوانده‌ام و چه بسا کتاب‌هایی که فقط زینت کتابخانه من هستند، ولی یک جلد کتاب هست که همیشه مونس من است و هر وقت خسته می‌شوم و می‌خواهم درهایی از معانی و کمال به روی من باز شود، آن را مطالعه می‌کنم و از مطالعه زیاد آن خسته و ملول نمی‌شوم. این کتاب، قرآن، کتاب آسمانی مسلمانان است.

(برگرفته از حدیث دیگران نوشته فرامرز میرشکار مبارکه، دکتر زواریان، ۱۴۰۰ ش)

اعجاز قرآن در حرکت کوه‌ها

خداوند متعال به حرکت کردن کوه‌ها به طور صریح اشاره می‌فرماید و قرآن اشاره دارد که عموم مردم کوه‌ها را به صورت جامد و ثابت خیال می‌کنند. در صورتی که آن‌ها حرکت می‌کنند مانند حرکت ابرها.

«وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلُّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ» (نمل/۸۸)

و کوه‌ها را می‌بینی و می‌پنداری که آن‌ها بی حرکتند و حال آن که آن‌ها ابرآسا در حرکتند، این صنع خدایی است که هر چیزی را در کمال استواری پدید آورده است در حقیقت او به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

در بررسی‌های علمی اخیر ثابت شده است، بعضی کوه‌های زمین دارای حرکت افقی و عمودی خیلی کند است به ویژه کوه‌های چین خورده، به طور مثال سالانه ۱۲ میلیمتر کوه‌های زاگرس در حال مرتفع شدن هستند.

نتیجه این مبحث بدین گونه است که کوه‌ها دارای حرکت‌های خیلی آرام در حد چند میلی‌متر و یا چند سانتی‌متر در سال به صورت حرکت‌های افقی و عمودی می‌باشند. که به احتمال زیاد خداوند متعال در این آیه به این حرکت کوه‌ها مانند حرکت ابرها مثل زده است.

(دکتر سیستانی پور، ۱۴۰۰ ش)

ظلم به نفس یا خویشتن را اغلب تنها ظلم‌هایی می‌دانیم که انسان مستقیماً بر خود روا می‌دارد، مانند ظلم بر اعضا و جوارح خویش، به خطر انداختن سلامتی خود، خودکشی و ارتکاب به گناه، ولی قرآن کریم علاوه بر این‌ها توجه ما را به موارد دیگری که ظاهراً ظلم به غیر است، نیز معطوف می‌دارد و از آن‌ها به عنوان ظلم به نفس یاد می‌کند:

۱. در آیه ۱ سوره مبارکه طلاق در باب ستم نکردن به زنانی که در حال طلاق دادنشان هستید می‌فرماید: ... و من يتعد حدود الله فقد ظلم نفسه... و هر کس از حدود الهی تجاوز کند بر خویشتن ستم کرده است...

۲. در آیه ۱۶ سوره مبارکه قصص، از قتل مرد قبطی به عنوان ظلم به نفس یاد می‌شود و می‌فرماید: ... قال رب انی ظلمت نفسی... موسی (ع) گفت پروردگارا همانا من به خویشتن ستم کرده‌ام...

۳. در آیه ۳۱ سوره مبارکه هود، طرد مومنان از مظاهر ظلم به نفس تلقی می‌شود و می‌فرماید: ... اعلم بما فی انفسهم انی اذا لمن الظالمین... نوح (ع) گفت: اگر جز آنچه را می‌دانم بگویم (با توجه به تفسیر علامه طباطبایی: مومنان را طرد کنم) از ستمکاران به خود و دیگران خواهم بود...

۴. در آیه ۳۵ سوره مبارکه کهف از خود برتر بینی که منجر به ظلم به نفس می‌شود یاد شده و می‌فرماید: ... و دخل جنته و هو ظالم لنفسه قال ما اظن ان تبید هذه ابدا... و در حالی که به خود ستم می‌کرد در باغش گام نهاد و گفت من گمان نمی‌کنم هرگز این باغ فانی و نابود شود.

انسان ممکن است تصور کند ظلمی را به غیر روا می‌دارد و از این طریق عقده دل می‌گشاید در حالی که در اصل ظلم را به خویشتن خویش روا می‌سازد. چون انسان فطرتاً عدالت طلب است، بنابراین ظالم، عمری را با خیال عذاب آور آزار و ظلمی که به دیگران روا داشته سپری می‌کند، در حالی که نگون بختی از این بالاتر نیست که در تمام مدت به خود ستم می‌کرده است.

به عبارتی یکی از آثار و تبعات ظلم به غیر که منجر به ظلم به نفس می‌شود عذاب روحی و روانی خود است، تا جایی که "فردوسی" چنین می‌سراید:

به هر کار فرمان مکن جز به داد که از داد باشد روان تو شاد

(دکتر تقوی زاد، ۱۴۰۰ ش)

یکی از مصادیق ظلم انسان بر مبنای اقتصادی، سوء توزیع، ذکر شده بود که به ابعادی از آن می پردازیم:

سازمان توزیع در اسلام، از دو وسیله اصلی تشکیل شده که عبارتند از: کار و احتیاج، که هر دو دارای نقش فعال در زمینه ثروت اجتماعی می باشد.

کار و ثروت، ارتباط اجتماعی دارد.

از نظر اسلام، کار، پایه مالکیت فرد است و علت مالکیت است. فرد حاصل کار خویش را به تملک در می آورد.

وسیله دیگری که در عمل توزیع سهیم می باشد، احتیاج است.

اسلام معتقد است کار در کنار احتیاج وسیله ای برای توزیع است. لذا در حیات اقتصادی، زمینه را برای پرورش انرژی و خلاقیت مردم فراهم می سازد تا افراد را برانگیزد که با همه امکانات در راه تمدن و پیشرفت اقتصاد بکوشند.

از این رهگذر اسلام به دو نتیجه مهم می رسد:

۱. تجویز پیدایش مالکیت خصوصی در زمینه اقتصادی

که البته با تعیین حقوق، مالکیت خصوصی در برخی از تصرفات که به حال جامعه زیان بخش است مخالفت کرده و اسراف و ربا را حق مالک نمی داند.

۲. محدودیت زمینه مالکیت خصوصی

اموالی که کار، هیچگونه تاثیری در آن ندارد به تملک خصوصی در نمی آید. مثل معادن و ثروت های طبیعی؛ که نمی تواند به مالکیت خصوصی درآید.

لذا مالکیت وسیله ثانوی توزیع است و در چهارچوب شرایط خاصی تحقق پیدا می کند و با اصول عدالت اجتماعی تضادی ندارد.

(کتاب اقتصاد ما، محمد باقر صدر، ج ۱، ص ۴۴۰-۴۲۶)

ارتباط با ما:

از نداهای قرآن:

لا تَقْنَطُوا... ناامید نشوید.

لا تَحْزَنُوا... غمگین نگردید.

لا تَهِنُوا... ناتوان نشوید.

لا تَيَأسُوا... مأیوس نگردید.

قرآن تو را دعوت می کند به رضایت و خوش بینی و همیشه به تو امید می دهد.

بین هر سنگ و سنگی گل می روید و بین هر

سختی و سختی راحتی می روید.

اگر دنیا راحت و آسان بود، صبر یکی از

درهای بهشت نبود.

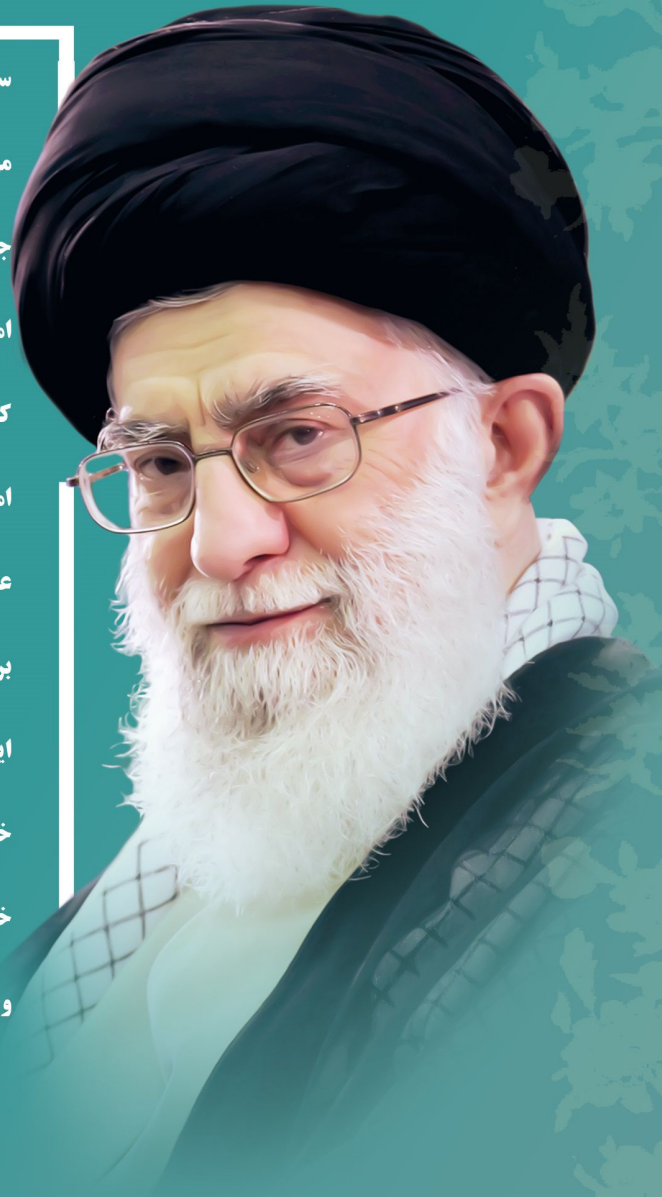
سبک زندگی قرآنی

سال ۱۴۰۰ متبرک است به اینکه دو نیمه‌ی شعبان در آن هست و مردم دو بار در این سال ولادت ولی‌الله‌الاعظم (ارواحنا فداه) را جشن خواهند گرفت.

امسال یک زمینه‌ی خوبی برای شکوفایی جهش تولید وجود دارد که از این بایستی حداکثر استفاده را کرد.

امیدواریم روح مطهر امام بزرگوارمان و ارواح طیبه‌ی شهدای عظیم‌الشأنمان از ما راضی و خشنود باشند و سال، سال مبارکی برای ملت ایران باشد و حضرت ولی‌عصر (ارواحنا فداه) ملت ایران را و مسئولین کشور را و آحاد مردم را دعا کنند و تفضلات خودشان را به این ملت ارزانی بدارند و لطف خودشان را و توجه خودشان را ان‌شاءالله نسبت به این ملت همچنان که در گذشته وجود داشته ادامه بدهند.

(بیانات به مناسبت حلول سال نو ۱۴۰۰/۰۱/۰۱)

صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی و دانشجویی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهری

مدیر مسئول: صغری رادان

سر دبیر: معصومه ذبیحی

هیات تحریریه: راضیه تقوی زاد، علی سیستانی پور، علی شهابی، معصومه ذبیحی، صغری رادان، معصومه حسینی تبار، راضیه زواریان

مدیر اجرایی: کانون رضوانه

صفحه آرایی و گرافیک (طراح): زینب حیدری